
MONOGRAFIE PRAWNICZE

TAJEMNICA
PRAWNIE CHRONIONA
W DZIAŁALNOŚCI
BANKOWEJ

JAN BYRSKI

Wydawnictwo C. H. Beck

MONOGRAFIE PRAWNICZE

JAN BYRSKI • TAJEMNICA PRAWNIE CHRONIONA
W DZIAŁALNOŚCI BANKOWEJ

Polecamy nasze publikacje z serii Monografie Prawnicze:

E. Mazurczak-Jasińska

ROZWIĄZANIE STOSUNKU PRACY Z MIANOWANIA

D. Chrapoński

WYŁĄCZENIA Z MASY UPADŁOŚCI

M. Gutowski

WZRUSZALNOŚĆ CZYNNOŚCI PRAWNEJ

A. Chęłchowski

TRWAŁY ZARZĄD NIERUCHOMOŚCIAMI PUBLICZNYMI

A. Raczyński

**SYTUACJA PRAWNA POSZKODOWANEGO W UBEZPIECZENIU
ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ**

T. R. Smus

**SPEŁNIANIE ŚWIADCZEŃ PIENIĘŻNYCH ZA POMOCĄ
PIENIĄDZA ELEKTRONICZNEGO**

M. Kuliński

**REGULACJE KOMUNIKACJI ELEKTRONICZNEJ W ROZWOJU
SPOŁECZEŃSTWA INFORMACYJNEGO UNII EUROPEJSKIEJ**

P. Wajda

**ROLA DECYZJI ADMINISTRACYJNEJ W NADZORZE
NAD POLSKIM SYSTEMEM FINANSOWYM**

P. Zawadzka

**FUNDUSZ INWESTYCYJNY W SYSTEMIE INSTYTUCJI
FINANSOWYCH**

Legalis

System Informacji Prawnej

www.sklep.beck.pl

TAJEMNICA
PRAWNIE CHRONIONA
W DZIAŁALNOŚCI
BANKOWEJ

JAN BYRSKI

WYDAWNICTWO C. H. BECK
WARSZAWA 2010

Redakcja:
Dagna Kordyasz

© **Wydawnictwo C. H. Beck 2010**

Wydawnictwo C. H. Beck Sp. z o.o.
ul. Bonifraterska 17, 00-203 Warszawa

Skład i łamanie: Wydawnictwo C. H. Beck
Druk i oprawa: Elpil, Siedlce

ISBN 978-83-255-1892-9

Spis treści

Bibliografia	XIII
Wykaz skrótów	XXVII
Wprowadzenie	1
Rozdział I. Znaczenie ekonomiczne informacji konfidencyalnych oraz pojęcia wykorzystywane w aktach prawnych dotyczących przetwarzania informacji stanowiących tajemnicę prawnie chronioną w działalności bankowej	9
§ 1. Ekonomiczne znaczenie informacji stanowiących tajemnicę prawnie chronioną w działalności bankowej.....	9
§ 2. Konwergencja rynku finansowego na przykładzie usługi <i>bancassurance</i>	17
§ 3. Zakresy pojęć wykorzystywanych w aktach prawnych dotyczących przetwarzania informacji objętych tajemnicą prawnie chronioną	21
I. Tajemnica prawnie chroniona.....	21
II. Działalność bankowa.....	29
III. Tajemnica bankowa	37
1. Aspekt przedmiotowy i podmiotowy tajemnicy bankowej.....	38
2. Zakres czasowy tajemnicy bankowej.....	43
IV. Dane osobowe.....	47
V. Tajemnica ubezpieczeniowa	51
§ 4. Wzajemny stosunek poszczególnych tajemnic (informacji) przetwarzanych w działalności bankowej wchodzących w skład pojęcia „tajemnica prawnie chroniona”	54
§ 5. Zasady jednoczesnego stosowania ustaw ustanawiających określone tajemnice prawnie chronione	56
§ 6. Podsumowanie	59
Rozdział II. Źródła prawa określające zasady przetwarzania tajemnic prawnie chronionych w działalności bankowej	61

§ 1. Prawo polskie.....	61
I. Ustawa z 31.1.1989 r. – Prawo bankowe	63
II. Ustawa z 29.8.1997 r. – Prawo bankowe.....	65
1. Ustawa z 1.4.2004 r. nowelizująca ustawę – Prawo bankowe	67
2. Ustawa z 26.1.2007 r. zmieniająca ustawę – Prawo bankowe	68
3. Ustawa z 4.9.2008 r. nowelizująca ustawę – Prawo bankowe	69
4. Ustawa z 29.8.1997 r. o ochronie danych osobowych	70
5. Ustawa z 22.5.2003 r. o działalności ubezpieczeniowej..	73
§ 2. Prawo wspólnotowe.....	74
I. Dyrektywa 95/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 24.10.1995 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych i swobodnego przepływu tych danych	75
II. Pozostałe akty Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczące przetwarzania danych osobowych	79
III. Dyrektywa 2006/48/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 14.6.2006 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności przez instytucje kredytowe	81
§ 3. Prawo ponadnarodowe	84
I. Uregulowania Europejskiego Komitetu Nadzorców Bankowych (CEBS) dotyczące outsourcingu w działalności bankowej.....	85
II. Dokument dotyczący outsourcingu w Zakresie Usług Finansowych (Outsourcing in financial services) wydany przez Wspólne Forum (The Joint Forum).....	89
III. Konwencja Nr 108 Rady Europy z 1981 r. o ochronie osób ze względu na automatyczne przetwarzanie danych o charakterze osobowym oraz zalecenia Rady Europy dotyczące ochrony danych osobowych wykorzystywanych na potrzeby operacji finansowych i innych operacji z nimi związanych	93
§ 4. Podsumowanie	95
Rozdział III. Obowiązki dotyczące przetwarzania informacji stanowiących tajemnicę prawnie chronioną nałożone na podmioty wykonujące działalność bankową	97
§ 1. Obowiązek zachowania w dyskrekcji informacji objętych tajemnicą prawnie chronioną w działalności bankowej.....	97

I. Podmioty obowiązane do zachowania tajemnicy bankowej.....	97
1. Podmioty „pierwotnie” obowiązane do zachowania dyskrecji.....	98
2. Podmioty uczestniczące we „wtórnym obiegu informacji”.....	103
II. Podmioty obowiązane do zachowania danych osobowych.....	110
III. Podmioty obowiązane do zachowania tajemnicy ubezpieczeniowej.....	116
§ 2. Podstawy legalności przetwarzania informacji objętych tajemnicą prawnie chronioną i obowiązek informacyjny.....	119
I. Uwagi wprowadzające.....	119
II. Przesłanki prawne dopuszczalności przetwarzania tajemnicy prawnie chronionej.....	121
1. Zgoda podmiotu danych.....	122
2. Uprawnienie lub obowiązek wynikający z przepisu prawa.....	125
3. Realizacja umowy, gdy osoba, której dane dotyczą, jest jej stroną lub gdy jest to niezbędne do podjęcia działań przed zawarciem umowy.....	128
4. Wykonanie określonych prawem zadań realizowanych dla dobra publicznego.....	130
5. Prawnie usprawiedliwiony cel realizowany przez administratora danych albo odbiorcę danych.....	131
6. Odrębności w zakresie przesłanek legalizujących wynikające z ustawy Prawo bankowe i ustawy o działalności ubezpieczeniowej.....	133
III. Obowiązek poinformowania podmiotu danych o przysługujących mu prawach.....	136
§ 3. Obowiązek szczególnej staranności przy przetwarzaniu informacji stanowiących tajemnicę prawnie chronioną.....	141
I. Zasada legalności przetwarzania tajemnicy prawnie chronionej.....	142
II. Zasada celowości przetwarzania tajemnicy prawnie chronionej.....	143
III. Zasada adekwatności i merytorycznej jakości przetwarzania tajemnicy prawnie chronionej.....	147
IV. Zasada czasowości przetwarzania tajemnicy prawnie chronionej.....	154

§ 4. Podział czynności związanych z przekazaniem tajemnic prawnie chronionych przez instytucje bankowe w ramach tzw. wtórnego obiegu informacji.....	160
§ 5. Podsumowanie	164
Rozdział IV. Powierzenie czynności dotyczących działalności bankowej (outsourcing w działalności bankowej) w świetle przepisów statuujących obowiązki zachowania tajemnicy prawnie chronionej	
§ 1. Uwagi wprowadzające.....	167
§ 2. Zakres podmiotowy powierzenia.....	173
I. Strona powierzająca i strona wykonująca czynności outsourcingowe	174
II. Outsourcing łańcuchowy.....	179
§ 3. Zakres czasowy powierzenia.....	185
§ 4. Zakres przedmiotowy i wyłączenie określonych czynności z prawnie dopuszczalnego powierzenia.....	187
I. Czynności bankowe wyliczone w art. 6a ust. 1 pkt 1 lit. a-j PrBank.....	188
II. „Inne czynności” w rozumieniu art. 6a ust. 1 pkt 1 lit. k PrBank.....	192
III. „Czynności faktyczne związane z działalnością bankową”, o których mowa w art. 6a ust. 1 pkt 2 PrBank	195
IV. Powierzenie czynności z zakresu technologii informatycznych oraz windykacji wierzytelności bankowych w świetle art. 6a–6d PrBank	202
1. Powierzenie czynności z zakresu technologii informatycznych	202
2. Powierzenie czynności związanych z procesem windykacji wierzytelności	209
V. Wyłączenie określonych czynności z zakresu dopuszczalnego prawnie outsourcingu	212
§ 5. Obowiązki banku i przedsiębiorców wykonujących powierzone czynności w ramach outsourcingu związane z przetwarzaniem informacji stanowiących tajemnice prawnie chronione	216
I. Obowiązki przed zawarciem umowy outsourcingowej.....	216
II. Obowiązki w trakcie realizacji umowy outsourcingowej.....	225

§ 6. Outsourcing bankowy związany z przetwarzaniem informacji objętych tajemnicą prawnie chronioną wykonywany poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej albo przez przedsiębiorcę zagranicznego.....	227
§ 7. Regulacje dotyczące outsourcingu związanego z przekazywaniem informacji objętych tajemnicą prawnie chronioną przez inne podmioty niż banki krajowe, z ustawy – Prawo bankowe	234
I. Banki zagraniczne, oddziały banków krajowych za granicą	234
II. Instytucje kredytowe, instytucje finansowe	236
III. Instytucje utworzone na podstawie art. 105 ust. 4 PrBank	242
IV. Biura informacji gospodarczej	246
V. Spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe.....	248
VI. Państwowe przedsiębiorstwo użyteczności publicznej „Poczta Polska”	251
VII. Wydawcy elektronicznych instrumentów płatniczych i agenci rozliczeniowi.....	258
VIII. Banki hipoteczne i banki spółdzielcze	267
§ 8. Podsumowanie	271
 Rozdział V. Udostępnianie przez podmioty wykonujące działalność bankową informacji stanowiących tajemnicę prawnie chronioną osobom trzecim	
§ 1. Udzielanie lub ujawnianie informacji stanowiących tajemnicę bankową.....	274
I. Wyłączenie określonych przypadków spod obowiązku zachowania tajemnicy bankowej.....	276
II. Ujawnianie tajemnicy bankowej na podstawie pisemnego upoważnienia do przekazania określonych informacji	278
III. Udostępnianie informacji stanowiących tajemnicę bankową uprawnionym ustawowo organom	283
1. Obowiązek udzielania informacji wynikający z art. 105 ust. 1 pkt 1 PrBank	286
2. Udzielenie informacji na żądanie uprawnionych podmiotów (art. 105 ust. 1 pkt 2 lit. a-r PrBank).....	288
A. Komisja Nadzoru Finansowego (dawniej Komisja Nadzoru Bankowego).....	289

B. Sąd lub prokurator.....	291
C. Organy Służby Celnej i Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej	298
D. Prezes Najwyższej Izby Kontroli.....	299
E. Prezes Zarządu Bankowego Funduszu Gwarancyjnego.....	300
F. Biegły rewident	301
G. Służby ochrony państwa, Agencja Wywiadu, Centralne Biuro Antykorupcyjne, Policja, Żandarmeria Wojskowa, Straż Graniczna, Służba Więzienna w zakresie przeprowadzenia postępowania sprawdzającego	302
H. Policja.....	303
I. Komornik sądowy.....	307
J. Wydawcy elektronicznych instrumentów płatniczych niebędący bankami	308
K. Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych	311
L. Koordynator w związku z wykonywaniem przez niego nadzoru uzupełniającego nad konglomeratem finansowym.....	312
M. Szef Centralnego Biura Antykorupcyjnego.....	313
N. Właściwa władza nadzorcza, z którą Komisja Nadzoru Finansowego (dawniej: Komisja Nadzoru Bankowego) zawarła porozumienie w związku z wykonywaniem przez tę władzę nadzoru skonsolidowanego.....	315
O. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.....	316
3. Udzielenie informacji organom podatkowym oraz organom kontroli skarbowej	317
4. Ujawnianie informacji Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych	323
5. Udzielanie informacji Narodowemu Bankowi Polskiemu oraz innym bankom uprawnionym do pośredniczenia w dokonywaniu przekazów pieniężnych za granicę	323
6. Ujawnianie informacji podmiotom utworzonym na podstawie art. 105 ust. 4 PrBank, biurom informacji gospodarczej oraz instytucjom finansowym	326

§ 2. Udostępnianie danych osobowych przez podmioty wykonujące działalność bankową.....	329
I. Udostępnianie danych osobowych w celu innym niż włączenie do zbioru	331
1. Udostępnianie obligatoryjne.....	333
2. Udostępnianie fakultatywne	334
II. Udostępnianie danych osobowych w celu włączenia do zbioru danych	337
III. Udostępnianie danych osobowych ze zbiorów meldunkowych, zbioru PESEL oraz ewidencji wydanych i utraconych dowodów osobistych	341
§ 3. Udostępnianie informacji stanowiących tajemnicę ubezpieczeniową przez podmioty wykonujące działalność bankową	343
I. Udostępnianie tajemnicy ubezpieczeniowej na podstawie przepisów prawa	344
II. Udostępnianie tajemnicy ubezpieczeniowej na podstawie udzielonej zgody	352
§ 4. Podsumowanie	354
 Rozdział VI. Nadzór nad instytucjami bankowymi sprawowany przez uprawnione organy w zakresie przetwarzania tajemnicy prawnie chronionej i odpowiedzialność za niezgodne z prawem jej ujawnienie lub wykorzystanie.....	
§ 1. Nadzór wykonywany przez Komisję Nadzoru Finansowego w stosunku do podmiotów prowadzących działalność bankową związaną z outsourcingiem oraz przetwarzaniem informacji stanowiących informacje konfidencjonalne	358
§ 2. Ocena wprowadzenia nadzoru zintegrowanego nad sektorem finansowym w aspekcie przetwarzania tajemnic prawnie chronionych	365
§ 3. Nadzór Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych w stosunku do podmiotów wykonujących działalność bankową.....	371
§ 4. Uprawnienia Komisji Nadzoru Finansowego związane z przetwarzaniem informacji stanowiących tajemnicę ubezpieczeniową przez podmioty wykonujące działalność bankową.....	374
I. Uprawnienia wynikające z ustawy o działalności ubezpieczeniowej.....	375

II. Uprawnienia wynikające z ustawy o pośrednictwie ubezpieczeniowym	377
III. Uprawnienia wynikające z ustawy o nadzorze uzupełniającym	378
§ 5. Odpowiedzialność za naruszenie zasad przetwarzania informacji stanowiących tajemnice prawnie chronione	379
I. Odpowiedzialność cywilna	379
1. Bezwzględne prawa podmiotowe	379
2. Odpowiedzialność odszkodowawcza wynikająca z przepisów szczególnych	382
II. Odpowiedzialność karna	386
1. Sankcje karne za przetwarzanie tajemnicy bankowej	386
2. Sankcje karne za przetwarzanie tajemnicy ubezpieczeniowej	391
3. Sankcje karne za przetwarzanie danych osobowych	392
§ 6. Podsumowanie	394
Zakończenie	397
Propozycje <i>de lege ferenda</i>	405
Indeks rzeczowy	415

Bibliografia

- A. Adamek, K. Bittner-Przybylska, M. Brożyna, M. Chudzik, A. Frań, I. Karasek, K. Kohutek, K. Korus, R. Kwaśnicki, J. Lachner, J. Molis, M. Olczyk, K. Płończak, P. Podlasko, M. Porzycki, A. Rataj, D. Rogoń, M. Rusinek, M. Spyra, T. Spyra, S. Szuster, P. Tereszkiewicz, A. Wactawik, F. Wejman, M. Wyrwiński, F. Zoll*, Prawo bankowe. Komentarz. Tom I i II, *F. Zoll* (red.), Kraków 2005.
- A. Adamski*, Przepięstwo nielegalnego przetwarzania danych osobowych, [w:] Przetwarzanie i ochrona danych, *G. Szpor* (red.), Katowice 1998.
- A. Adamski*, Prawo karne komputerowe, Warszawa 2000.
- M. Ahlt, M. Szpunar*, Prawo europejskie, Warszawa 2002.
- M. Aleksandrowicz, M. Grzybowski*, Sekurytyzacja wierzytelności bankowych – zagadnienia prawne i podatkowe, *Glosa* 2004, Nr 12.
- P. Arnal*, Analysis and prospects of the French bancassurance market, Cancun 2002.
- P. Babiarczyk*, Udostępnienie przez bank danych klientów, *MoP* 2000, Nr 5.
- P. Babiarczyk*, Dopuszczalność zlecenia przez bank wykonywania niektórych czynności podmiotom zewnętrznym, *MoP* 2000, Nr 10.
- W. Baka*, Bankowość europejska, Warszawa 2005.
- P. Bałasz, K. Szaniawski*, Ustawa o pośrednictwie ubezpieczeniowym. Komentarz, Kraków 2005.
- Z. Banaszczyk, A. Brzozowski, J. Mojak, L. Ogiegło, M. Pazdan, J. Pietrzykowski, K. Pietrzykowski, W. Popiołek, M. Saffjan, E. Skowrońska-Bocian, J. Szatuchowicz, K. Zaradkiewicz, K. Zawada*, Kodeks Cywilny. Komentarz, *K. Pietrzykowski* (red.), Warszawa 2005.
- J. Bańka, T. Białek*, Przetwarzanie przez banki informacji o wygasłych zobowiązaniach konsumentów, *PB* 2005, Nr 10.
- J. Barta, P. Fajgielski, R. Markiewicz*, Ochrona danych osobowych. Komentarz, Kraków 2007.
- J. Barta, J. Błeszyński, M. Czajkowska-Dąbrowska, T. Grzeszak, S. Grzybowski, M. Kępiński, R. Markiewicz, A. Nowicka, M. Późniak-Niedzielska, J. Preussner-Zamorska, E. Traple, A. Wojciechowska, E. Wojnicka*, System prawa prywatnego. Tom 13. Prawo autorskie, *J. Barta* (red.), Warszawa 2007.
- J. Barta, R. Markiewicz*, Internet a prawo, Kraków 1998.
- P. Barta, M. Byczkowski, J. Byrski, A. Drozd, P. Fajgielski, A. Kaczmarek, A. Kołodziej, X. Konarski, A. Mednis, G. Sibiga, W. Zimny*, Ochrona danych osobowych. Aktualne problemy i nowe wyzwania, *X. Konarski, G. Sibiga* (red.), Warszawa 2007.

- P. Barta, P. Litwiński*, Dane objęte tajemnicą zawodową w działalności promocyjnej, [w:] *Prawo reklamy i promocji*, *E. Traple* (red.), Warszawa 2007.
- P. Barta, P. Litwiński*, Ustawa o ochronie danych osobowych. Komentarz, Warszawa 2009.
- M. Bączyk*, Czy w umowie może być umieszczone upoważnienie przewidziane w art. 104 ust. 2 prawa bankowego?, *PB* 2000, Nr 10.
- M. Bączyk*, Instytucja kuratora bankowego w polskim sektorze bankowym, [w:] *Studia z prawa cywilnego i gospodarczego. Księga pamiątkowa dedykowana Profesor Czesławie Żuławskiej*, Kraków 2000.
- M. Bączyk*, Zagadnienie dostępu pełnomocnika do informacji objętych tajemnicą bankową, *PB* 1999, Nr 2.
- M. Bączyk*, *Zarys prawa bankowego*, cz. I, Toruń 2000.
- M. Bączyk, E. Fojcik-Mastalska, L. Góral, J. Pisuliński, W. Pyziół*, *Prawo bankowe. Komentarz*, Warszawa 2007.
- P. Bendor-Samuel*, Lou Dobbs: Here's Why You're WRONG, *Outsourcing Journal*, sierpień 2004.
- U. Bie*, Offshore Outsourcing: Consequences and Challenges for America, *Denmark's Nationalbank*.
- A. Bierć*, Tajemnica bankowa, *PiŻ* 1998, Nr 23–24.
- S. Biernat*, *Prawo Unii Europejskiej a prawo państw członkowskich*, [w:] *Prawo Unii Europejskiej – zagadnienia systemowe*, *J. Barcz* (red.), Warszawa 2002.
- B. Bierzanek*, Miękkie prawo międzynarodowe, *Sprawy Międzynarodowe* 1987, Nr 1.
- P. Bodył Szymala*, Klient w banku, czyli prawo bankowe z perspektywy odbiorcy usług banków, *Poznań* 2005.
- P. Bodył Szymala*, Pranie pieniędzy praktyczne konsekwencje legislacyjnych zaniechań, *Rzeczpospolita* z 2.10.2008 r.
- P. Bodył Szymala*, Ryzyko prawne w działalności banków, *Poznań* 2006.
- P. Bodył Szymala*, Ustawowy belkot nie może być źródłem prawa, *Rzeczpospolita* z 17.7.2008 r.
- M. Bodzioch*, Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady z 13.11.2007 r. w sprawie usług płatniczych w ramach rynku wewnętrznego, *PB* 2008, Nr 3.
- G. Bogdan, Z. Ćwiąkalski, P. Kardas, J. Majewski, J. Raglewski, M. Szewczyk, W. Wróbel, A. Zoll*, *Kodeks Karny. Komentarz. Tom I*, *A. Zoll* (red.), Kraków 2007.
- G. Bogdan, Z. Ćwiąkalski, P. Kardas, J. Majewski, J. Raglewski, M. Szewczyk, W. Wróbel, A. Zoll*, *Kodeks Karny. Komentarz. Tom II*, *A. Zoll* (red.), Kraków 2006.
- J. Borowicz*, Obowiązek prowadzenia przez pracodawcę dokumentacji osobowej i organizacyjnej z zakresu ochrony danych osobowych, *PiZS* 2001, Nr 3.
- A. E. Boyle*, Some Reflections on the Relationship of Treaties and Soft Law, *International and Comparative Law Quarterly* 1999.

- Z. M. Brown, E. P. M. Gardener*, Bancassurance and the european banking strategies: An exploratory analysis using idea of the concept ant treatment of relative efficiency, Institute of European Finance, University of Wales, Research papers in banking and finance, 95/20.
- S. Buczkowski*, Prawo bankowe, Warszawa 1949 (skrypt).
- H. Bunte*, AGB-Banken und Sonderbedingungen mit AGB-Sparkassen und AGB-Postbank. Kommentar, Monachium 2007.
- J. Byrski*, Czy rzeczywiście liczy się tylko e-mail?, IT w Administracji 2008, Nr 8.
- J. Byrski*, Forma elektroniczna ze znacznikiem czasu, PUG 2005, Nr 2.
- J. Byrski*, Outsourcing IT w telekomunikacji i bankowości, Prawo Teleinformatyczne 2007, Nr 2.
- J. Byrski*, Outsourcing w działalności dostawców usług płatniczych na tle dyrektywy w sprawie usług płatniczych w ramach rynku wewnętrznego, PPH 2009, Nr 9.
- J. Byrski*, Tajemnica bankowa a outsourcing działalności bankowej. Rozważania na tle powierzenia przez bank czynności dotyczących technologii informatycznych, PUG 2006, Nr 4.
- J. Byrski*, Zakres oraz zasady udzielania przez bank uprawnionym organom informacji stanowiących tajemnicę bankową na tle proponowanych zmian w ustawie Prawo bankowe, PB 2007, Nr 11.
- J. Byrski*, Zakres pojęcia „tajemnica prawnie chroniona” w ustawie Prawo bankowe, PB 2007, Nr 6.
- Ch. Callies*, Kohärenz und Konvergenz beim europäischen Individualrechtsschutz, NJW 2002.
- C. W. Canaris*, Bankvertragsrecht, Monachium 1991.
- T. F. Chapman*, Leadership Forum, Commerce Club Atlanta, April 7, 2004.
- M. Chudzik, A. Frań, A. Grzywacz, K. Korus, M. Spyra*, Prawo handlu elektronicznego, Bydgoszcz 2005.
- J. Czabański, M. Chruściak*, Outsourcing czy inna usługa, Rzeczpospolita z 22.11.2004 r.
- T. Czech*, Obowiązek denuncjacji na podstawie art. 106a prawa bankowego, PB 2007, Nr 2.
- T. Czech*, Powołanie agenta konsorcjum kredytowego w świetle przepisów o outsourcingu czynności bankowych, MoP 2005, Nr 4.
- T. Czech*, Recenzja. Marcin Olszak. Outsourcing w działalności bankowej, PB 2006, Nr 6.
- T. Czech*, Zasada swobody outsourcingu działalności bankowej, MoP 2008, Nr 17.
- T. Czech*, Zastosowanie art. 6a–6d Prawa bankowego do oddziałów instytucji kredytowych (cz. I), PB 2006, Nr 7–8.
- T. Czech*, Zastosowanie art. 6a–6d Prawa bankowego do oddziałów instytucji kredytowych (cz. II), PB 2006, Nr 9.

- T. Czech, A. Werner*, Outsourcing działalności bankowej wykonywany poza granicami Polski w świetle Traktatu o utworzeniu Wspólnoty Europejskiej, PUG 2005, Nr 11.
- J. Czekał*, Zarządzanie informacją jako funkcja przedsiębiorstwa, [w:] *T. Borkowski, A. Marcinkowski, A. Oherow-Urbaniec*. W kręgu zarządzania. Spojrzenie multidyscyplinarne, Kraków 2000.
- D. Daniluk, J.K. Solarz, J. Zombirt*, Integracja europejska a krajowe banki komercyjne, Warszawa 1999.
- A. Daszkiewicz, M. Maliszewska, R. Potrzeszcz, S. Rogowski, B. Wolińska*, Prawo ubezpieczeń ustawy z komentarzem, *S. Rogowski* (red.), Warszawa 2004.
- I. Dąbrowska, J. Kube*, Zasada państwa prawnego w orzecznictwie NSA, Warszawa 1997.
- P. Derleder, K. O. Knops, H. G. Bamberger*, Handbuch zum deutschen und europäischen Bankrecht, Berlin-Heidelberg-New York 2004.
- W. Dębski*, Rynek finansowy i jego mechanizmy, Warszawa 2001.
- J. Dobrucki*, Problemy z zachowaniem tajemnicy przez doradcę podatkowego, Przegląd Podatkowy 2002, Nr 6.
- A. Drozd*, Glosa do wyroku z 19 grudnia 2001 r., II SA 2869/00, PS 2004, Nr 3.
- A. Drozd*, Ustawa o ochronie danych osobowych. Komentarz. Wzory pism i przepisy, Warszawa 2006.
- A. Drozd*, Zabezpieczenie danych osobowych, Wrocław 2008.
- A. Drozd*, Zakres zakazu przetwarzania danych osobowych, PiP 2003, z. 2.
- P. F. Drucker*, Społeczeństwo prokapitalistyczne, Warszawa 1999.
- T. Dukiet-Nagórska*, O ujawnieniu tajemnicy bankowej raz jeszcze, PB 2004, Nr 3.
- T. Dukiet-Nagórska*, Rodzaje umów outsourcingowych zawieranych przez banki, PB 2004, Nr 11.
- M. Dygas*, Oblicza bancassurance, Gazeta Bankowa 26 marca - 1 kwietnia 2007.
- F. Emmert, M. Morawiecki*, Prawo europejskie, Warszawa-Wrocław 2001.
- T. Ereciński, J. Gudowski, M. Jędrzejewska*, Komentarz do kodeksu postępowania cywilnego. Część pierwsza. Postępowanie rozpoznawcze. Tom 1, Warszawa 2002.
- P. Fajgielski*, Informacja w administracji publicznej - Prawne aspekty gromadzenia, udostępniania i ochrony, Wrocław 2007.
- B. Fischer*, Pewne jak w banku, PiZ 1999, Nr 10.
- B. Fischer, D. Karwala*, Przekazywanie danych osobowych do państw trzecich, PiP 2007, z. 1.
- R. Fischer, T. Klanten*, Bankrecht. Grundlagen der Rechtspraxis, Köln 2000.
- B. Fischer, W. Świerczyńska-Głowina*, Dostęp do informacji ustawowo chronionych, zarządzanie informacją. Zagadnienia podstawowe dla dziennikarzy, Kraków 2006.
- S. Flejterski, I. Romiszewska*, Niemiecki System Bankowy, Warszawa 2004.

- I. Flores, T. Czech*, Działalność transgraniczna instytucji kredytowych w Polsce, PB 2006, Nr 4.
- E. Fojcik-Mastalska*, Biegli rewidenci a tajemnica bankowa, PB 2005, Nr 10.
- E. Fojcik-Mastalska*, Czy tajemnica zawodowa biegłego rewidenta pozostaje w opozycji do przepisów prawa bankowego?, PB 2000, Nr 4.
- E. Fojcik-Mastalska*, Instytucja finansowa i instytucja kredytowa w projekcie nowelizacji Prawa bankowego, PB 2001, Nr 5.
- E. Fojcik-Mastalska, J. Jennings*, Integracja nadzoru nad rynkiem finansowy w Wielkiej Brytanii, PB 2000, Nr 12.
- E. Fojcik-Mastalska, J. Sokalski*, Dyrektywa 2000/12/EC z 20.3.2000 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności przez instytucje kredytowe, PB 2002, Nr 7–8.
- D. Frey*, Konta chronione tajemnicą bankową, Rzeczpospolita z 3.8.2009 r.
- D. Frey*, Marketing polityczny w SMS, Rzeczpospolita z 6.8.2004 r.
- D. Frey*, Za przesyłkę z BIK nie trzeba płacić, Rzeczpospolita z 31.7.2009 r.
- J. Gliniecka*, Tajemnica bankowa w ujęciu prawnym, Sopot 1997.
- J. Gliniecka*, Tajemnica finansowa. Aspekty aksjologiczne, normatywne i funkcjonalne, Bydgoszcz–Gdańsk 2007.
- J. Gliniecka, J. Harasimowicz, R. Krasnodębski*, Polskie prawo bankowe (1918–1996), Warszawa 1996.
- Z. Goik*, Forma udostępnienia (i odmowy udostępnienia) danych osobowych, RP 2000, Nr 1.
- P. Gola, R. Schomerus, C. Klug*, BDSG – Bundesdatenschutzgesetz. Kommentar, Monachium 2007.
- J. Gołaczyński*, Przewłaszczenie na zabezpieczenie, Warszawa 2004.
- J. Grodzicki*, Karty płatnicze i pieniądz elektroniczny – różnice i cechy wspólne, Glosa 2001, Nr 4.
- W. Grzeszczyk*, Kodeks postępowania karnego. Komentarz, Warszawa 2006.
- S. M. Grzybowski*, Ochrona dóbr osobistych, Warszawa 1957.
- H. Hilgenberg*, A Fresh Look At Soft Law, European Journal of International Law 1999.
- P. Hofmański, E. Sadzik, K. Zgrzytek*, Kodeks postępowania karnego. Tom II, Warszawa 2004.
- M. Jackowski*, Glosa do wyroku NSA z 28 listopada 2002 r., PiP 2004, z. 10.
- A. Janiak*, Bank jako instytucja zaufania publicznego, Glosa 2003, Nr 2.
- A. Janiak*, Przywileje bankowe w prawie polskim, Kraków 2003.
- M. Jasiakiewicz*, Wokół dopuszczalności cesji niektórych wierzytelności konsumenckich, PPH 2005, Nr 8.
- T. Jasudowicz*, Ochrona danych osobowych. Komentarz, Kraków 2001.
- W. L. Jaworski, Z. Zawadzka*, Bankowość. Podręcznik akademicki, Warszawa 2007.
- R. Jay, A. Hamilton*, Data protection – law & practice, London 1999.
- A. Jończyk*, Nowa tajemnica bankowa, Przegląd Podatkowy 1998, Nr 6.
- R. Juchno, R. W. Kaszubski*, Outsourcing w działalności bankowej, Glosa 2001, Nr 6.

- A. *Jurkowska*, Tajemnica bankowa jako środek ochrony prawa do prywatności, Gdańskie Studia Prawnicze, Tom XIII, 2005.
- T. *Justyńska*, Ochrona obywatela i konsumenta w świetle niemieckiej ustawy o ochronie danych osobowych, PiP 1998, z. 3.
- M. *Kalina*, Ochrona danych osobowych konsumenta usługi ubezpieczeniowej, Zeszyty Prawnicze Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego, z. 4.2., Warszawa 2004.
- W. *Kamlah*, Das Schufa-Verfahren und seine datenschutzrechtliche Zulässigkeit, MMR 1999.
- L. *Kański*, Prawo do prywatności, [w:] Prawa człowieka – Model prawny, Warszawa 1991.
- K. *Karczewski*, Ochrona danych osobowych użytkownika pojazdu przewożonego na rzecz banku, PB 2007, Nr 1.
- R. *W. Kaszubski*, Funkcjonalne źródła prawa bankowego publicznego, Kraków 2006.
- W. *J. Katner*, Cesja niektórych wierzytelności konsumenckich. Glosa do wyroku NSA z 6.6.2005, Glosa 2006, Nr 1.
- W. *J. Katner*, Zakazać dzikiej windykacji, Rzeczpospolita z 9 i 10.2.2005 r.
- M. *Kłaczyński*, Tajemnica bankowa w outsourcingu, TPP 2002, Nr 3.
- H. *Kociemska*, Usługa bancassurance dla jednostek samorządu terytorialnego, Warszawa 2006.
- H. *Kociemska-Pociecha*, Usługi bancassurance i inne usługi banku na rynku ubezpieczeniowym, [w:] Innowacyjne usługi banku, D. *Korenik*, Warszawa 2006.
- W. *J. Kocot*, Wpływ Internetu na prawo umów, Warszawa 2004.
- X. *Konarski*, Komentarz do ustawy o świadczeniu usług drogą elektroniczną, Warszawa 2002.
- X. *Konarski*, Marketing bezpośredni w świetle ustawy o ochronie danych osobowych cz. II, Ochrona Danych Osobowych. Biuletyn Administratora Bezpieczeństwa Informacji 2000, Nr 7.
- X. *Konarski*, Wybrane problemy wtórnego wykorzystania danych osobowych, [w:] Ochrona danych osobowych. Aktualne problemy i nowe wyzwania, X. *Konarski*, G. *Sibiga* (red.), Warszawa 2007.
- X. *Konarski*, G. *Sibiga*, Nierozzerwalny związek, Rzeczpospolita z 19.4.2004 r.
- X. *Konarski*, G. *Sibiga*, Ochrona danych osobowych w marketingu, [w:] Prawo reklamy i promocji, E. *Traple* (red.), Warszawa 2007.
- X. *Konarski*, G. *Sibiga*, Zasady przekazywania danych osobowych do państwa trzeciego w prawie polskim i Unii Europejskiej, [w:] Ochrona danych osobowych. Aktualne problemy i nowe wyzwania, X. *Konarski*, G. *Sibiga* (red.), Warszawa 2007.
- A. *Kopff*, Koncepcja praw intymności i prywatności życia osobistego (zagadnienia konstytucyjne), SC 1972, t. XX.
- D. *Korff*, Data protection laws in the European Union, FEDMA 2005.
- M. *Kosiarski*, Firmy słono zapłacą za brak ochrony danych, Rzeczpospolita z 11.12.2007 r.

- K. Korzeniowski, M. Rosiński*, Czy stać nas na zmarnowanie szansy, Rzeczpospolita z 25.6.2004 r.
- R. Kosmalski*, Dostęp do tajemnicy bankowej organów podatkowych oraz kontroli skarbowej, PB 1999, Nr 3.
- E. Kostro*, Prawo bankowe, cz. I. – Ustawy. Komentarz, Warszawa 1992.
- O. Kowalewski*, Grupy bankowo-ubezpieczeniowe: definicje, historia rozwoju, przyczyny powstania, BiK 1999, Nr 10.
- A. Krasuski, D. Skolimowska*, Dane osobowe w przedsiębiorstwie, Warszawa 2007.
- M. Krzemiński*, Tajemnica ubezpieczeniowa, Gazeta Ubezpieczeniowa online z 8.11.2005 r.
- Z. Krzemiński*, Prawo o adwokaturze. Komentarz, Warszawa 1998.
- M. Krzysztofek*, Bankowy tytuł egzekucyjny, Warszawa 2003.
- M. Krzysztofek*, Dostęp sądu i prokuratora do informacji stanowiących tajemnicę bankową po nowelizacji ustawy – Prawo bankowe, PB 2004, Nr 7–8.
- M. Krzysztofek*, Outsourcing a tajemnica bankowa. Stan aktualny i postulaty de lege ferenda, PB 2003, Nr 9.
- B. Krzyżagórska-Żurek*, Dopuszczalność przetwarzania danych osobowych w wykonaniu umowy przelewu wierzytelności konsumenckiej, MoP 2005, Nr 14.
- J. Krzyżewski*, Tajemnica bankowa, RP 1994, Nr 2.
- A. Kubiak-Cyruł*, Dobra osobiste osób prawnych, Kraków 2005.
- E. Kulesza*, Celnik ma pisać i uzasadniać, Rzeczpospolita z 18.1.2000 r.
- E. Kulesza*, W bankowym rejestrze, Rzeczpospolita z 12.6.2000 r.
- B. Kunicka-Michalska*, Przepęstwa przeciwko ochronie informacji i wymiarowi sprawiedliwości, Warszawa 2000.
- E. Lehmann, M. Helfrich*, Datenschutrichtlinie. Kurzkomentar, Köln 1999.
- G. Leśniak*, Banki usuwają informacje o klientach dopiero po dwunastu latach, Rzeczpospolita z 6.3.2007 r.
- I. Leśnik*, Nadzór skonsolidowany nad instytucjami kredytowymi, Warszawa 2003.
- I. Lewandowska*, Nie można naruszać czci kredytobiorcy, Rzeczpospolita z 17.9.2008 r.
- I. Lewandowska*, Podwójna satysfakcja dla poszkodowanego, Rzeczpospolita z 25.9.2008 r.
- I. Lipowicz*, Zasady administracyjnoprawnej ochrony danych osobowych, [w:] Przetwarzanie i ochrona danych, *G. Szpor* (red.), Katowice 1998.
- M. Lisiecki*, Warunki żądania udostępnienia wiadomości objętych tajemnicą bankową w postępowaniu karnym, PiP 1999, Nr 2.
- P. Litwiński*, Obrót prawny bazami danych osobowych, PPH 2003, Nr 9.
- P. Litwiński*, Ochrona prywatności i tajemnicy telekomunikacyjnej w nowym Prawie telekomunikacyjnym, [w:] *Vademecum nowego Prawa Telekomunikacyjnego*, Warszawa 2004.
- P. Litwiński*, Przelew wierzytelności konsumenckiej a udostępnienie danych osobowych, Glosa 2004, Nr 12.